

САОПШТЕЊЕ ЗА ЈАВНОСТ

У циљу спровођења Одлуке Уставног суда Републике Српске У-3/23 од 28. фебруара 2024. године, Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске је, на 90. редовној сједници, одржаној 19. марта 2024. године, донијела Одлуку о измјени и допуни Одлуке о тарифним ставовима за јавно снабдијевање електричном енергијом у Републици Српској, број 01-599-4/22/Р-58-399.

Уставни суд Републике Српске је Одлуком, број У-3/23 од 28. фебруара 2024. године, утврдио да нису у сагласности са Уставом Републике Српске и законом, тачке II и IV Одлуке о тарифним ставовима за јавно снабдијевање електричном енергијом у Републици Српској и тачка IV Одлуке о утврђивању тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система у Републици Српској, које је донијела Регулаторна комисија, 15. децембра 2022. године и које су у примјени од 1. јануара 2023. године.

Према одредбама члана 5. Закона о Уставном суду Републике Српске, одлука Уставног суда Републике Српске може се односити како на општи акт у цјелини, тако и на његове поједине одредбе. Одлука Уставног суда Републике Српске има карактер пресуђене ствари и производи правне посљедице према свима.

Према Одлуци Уставног суда Републике Српске, наведене одлуке Регулаторне комисије представљају опште правне акте, који остају на правној снази, будући да Уставни суд Републике Српске није утврдио да одлуке у цјелости нису у сагласности са Уставом и законом, већ само поједине одредбе тих одлука, како је напријед наведено. У датој ситуацији, и оспорене тачке одлука остају на правној снази до објављивања одлуке Уставног суда Републике Српске у Службеном гласнику Републике Српске.

Оспорене тачке престају да важе тек даном објављивања одлуке Уставног суда Републике Српске у Службеном гласнику Републике Српске, односно не могу се примјењивати убудуће, на основу одредби члана 66. и 68. Закона о Уставном суду Републике Српске.

На основу наведених одлука, чије су поједине одредбе оцијењене неусаглашеним, Регулаторна комисија није доносила коначне и правоснажне појединачне акте.

С обзиром на напријед наведено, Регулаторна комисија је, на 90. редовној сједници, одржаној 19. марта 2024. године, размотрила Одлуку Уставног суда Републике Српске, те је поступајући по истој, у циљу усклађивања са Уставом Републике Српске и законом, измијенила оспорену тачку II у Одлуци о тарифним ставовима за јавно снабдијевање, те је утврдила тарифне ставове за јавно снабдијевање електричном енергијом, за поједине категорије потрошње и групе купаца дефинисане Тарифним системом за продају електричне енергије и коришћење дистрибутивне мреже (Службени гласник Републике Српске, број 119/22 и 24/24).

Приликом доношења ове одлуке Регулаторна комисија је водила рачуна о спровођењу Одлуке Уставног суда Републике Српске, недискриминацији, односно једнаком

третману свих крајњих купаца, поремећајима на глобалном тржишту електричне енергије и енергената уопште, проузрокованим глобалним дешавањима који су ван контроле привредних друштава којима је наметнута обавеза јавне услуге, потреби заштите крајњих купаца и постепености промјена цијена за крајње купце из категорије домаћинства у прелазном периоду 2022-2024. године у току кога је цијена набавке електричне енергије још увијек регулисана, како је прописано одредбом члана 135. став 3. Закона о електричној енергији. Поред тога, имало се у виду да тачка 1. Одлуке о тарифним ставовима за јавно снабдијевање електричном енергијом у Републици Српској, којом је утврђена цијене енергије за јавно снабдијевање, није оспорена, па се та цијена и даље примјењује.

Такође, приликом доношења ове одлуке Регулаторна комисија је примијенила и добре међународне праксе у погледу регулације цијена, а које су присутне и у земаљама из окружења, као што су Хрватска, Сјеверна Македонија и Србија, те је водила рачуна и о усклађености са међународно прихваћеним, ратификованим и обавезујућим уговорима, као што је Уговор о успостављању Енергетске заједнице.

Поред права на јавно снабдијевање, крајњи купци из категорије домаћинства и мали купци, у складу са законом, имају загарантовано право да слободно бирају снабдјевача електричном енергијом на тржишту. Право на јавно снабдијевање само по себи представља изузетак од тржишног начина снабдијевања, и као такво прописано је одредбама Закона о електричној енергији, а његова превасходна намјена јесте обезбјеђење универзалне услуге и заштита домаћинства и малих купаца. Овом одлуком се право на слободан избор снабдјевача не ограничава на било који начин, што додатно потврђује недискриминаторан приступ и равноправан третман крајњих купаца. Овом одлуком обезбијеђено је да се сви купци, из категорије потрошње "домаћинства", на територији Републике Српске снабдијевају електричном енергијом под једнаким и унапријед познатим условима у складу са Тарифним системом за продају електричне енергије и коришћење дистрибутивне мреже, чиме је у потпуности испоштована одредба члана 87. став 3. Закона о електричној енергији, а тиме и Одлука Уставног суда Републике Српске.

Када је у питању неусклађеност тачке IV наведених одлука, неопходно је нагласити да су одлуке, чије су поједине одредбе оспорене, објављене у Службеном гласнику Републике Српске, број 125/22, дана 16. децембра 2022. године. Како је у оспореним тачкама било одређено ступање на снагу даном доношења, то се посљедицом Одлуке Уставног суда Републике Српске, имала непосредно примијенити одредба члана 109. став 1. Устава Републике Српске, по којој закони, други прописи и општи акти ступају на снагу најраније осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику Републике Српске. Сходно томе наведене одлуке су ступиле на снагу дана 24. децембра 2022. године.

На евентуална питања заинтересоване јавности по питању наведене одлуке Регулаторна комисија ће одговарати искључиво у писаној форми.

Требиње, 19. март 2024. године

Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске